

v njej tiči pesnikov odgovor na očitke njegove „bojevite“ tendenčnosti in obenem izjava, kako je on pojmoval pesniški poklic.

Ni prilike na tem prostoru posamez pritrjevati Bazalovim izvajanjem o Aškerčevem miselnem svetu. To pa lahko rečemo, da je Aškerca kot misleca preveč idealiziral, da nam Bazalova slika ne kaže Aškerca tistega odločnega, neizprosnega borca za njegove ideale; njegov radikalizem je akademično ublažen, njegova impulzivnost s hladom znanstvenosti umirjena. Gotovo pa bo ta prva strogo znanstvena študija o miselnem svetu našega pesnika ohranila spricho resne zanositosti svojo vrednost, tako da bo moral vsak, kdor se bo uglašal v Aškerčevo poezije, seči tudi po Bazalovi razpravi.

O izbiri pesmi bi se dalo seveda pričati; ta bo pogrešil „Rapsodije bolgarskega goslarja“ ali „Stara pravdo“ v celoti; drugim zopet bo katera sprejetih pesmi odveč. Vsekakor moti, da so pod skupnim imenom „Stara pravda“ objavljene le tri in sicer zadnje tri pesmi tega cikla. Glasiti bi se moralo: „Iz Stare pravde“. Knjiga je kaj lična, kakor sploh izdaje Matice Hrvatske, samo žal, da je ostalo dokaj tiskovnih hib (vojak, nam, rojak XXIII., remica, nam. resnica XXVIII ali v kazalu Pevčev brod, nam. grob). V epski pesnitvi „Atila v Emoni“ Aškerca ne opeva prošlosti svojega naroda; takrat Slovencev še ni bilo v Emoni.

J. Wester.

Ferd. Seidl, Geološki izprehodi po Goriškem. Priloge: 2 zemljevidna načrta, 8 geoloških prerezov, 4 fotografske podobe. Izdala „Socialna matica“. Gorica 1913. 80. 40 str. Broš. 1 K.

Po svojih „Kamniških alpah“ slovenskemu čitajočemu občinstvu dobro znani pisatelj nam je v pričujoči brošuri opisal in razložil geološke zanimivosti Goriške zemlje. Teritorij, ki si ga je g. pisatelj izbral, je v arhitektonskem oziru izredno prozoren, in avtor je v njem jako spretno zasledil objekt, na katerem praktično demonstrira temeljne nauke geološke vede. Toda tudi tam, kjer postaja snov nekoliko bolj krhka, jo razume pisatelj oblikovati; in oblikuje jo na način, ki si ga more izbrati samo oni, ki pozna geološke odnošaje Goriške tako natančno in temeljito kakor prof. Seidl. Prav srečna ideja je bila, pričeti z geološko sedanostjo in tako na dejstvih, ki jih čitatelj že pozna in razume, graditi geološko preteklost. V stvarnem oziru bi posebno poudarjal, da pisatelj neprestano naglaša tesne in interesantne odnošaje med današnjo morfologijo Goriške zemlje in njeno preteklostjo. In pisatelj bo pač največjo hvaležnost žel od onih čitateljev svoje razprave, ki si bodo na lastne oči ogledali interesantne pokrajine, in ki pri tem pogledu pokrajin ne bodo samo estetsko občudovali, temveč tudi historiško razumeli. Knjiga je opremljena s primernimi ilustracijami, predvsem z mnogimi nazornimi profili, ki so večinoma originali g. pisatelja. Knjižica je tudi širšemu občinstvu jako priporočljiva!

Dr. P. Grošelj.

Najbolje slovenske novele. Preveli Zofka Kveder i Milan Vrbanić. (Moderna knjižnica. Svezak I.) Zagreb 1913. 80. 151 str. Cena broš. 1 K.

Kakor z veseljem pozdravljamo lepo idejo, da so izšle v prvem zvezku v prevodu slovenske novele, tako moramo le obžalovati, da prevod ni postal boljši, ne glede na to, da se nam zdi izbira precej ponesrečena. Na vsak način ne bi prevedel v hrvaščino Levstikovega Martina Krpana, ker v prevodu izgubi ves oni eminentno slovenski kolorit. Tudi ne morem razumeti, zakaj nista prevajalca vzela popolne izdaje Martina Krpana iz zbranih spisov. Pri čitanju teh novelic se nisem mogel otresti misli, da so prevodi iz slovenščine v hrvaščino in obratno